

Studievært: Vær åben og opdag noget nyt i den, du interviewer

Dina Al-Erhayem er vært i tv-serien "Livsværdier", der vises på KKR-TV og DK4. Her fortæller hun om hendes sårbarhed, nysgerrighed og legesyge, der gør, at interviewpersonen tør slappe af.

Nogle mennesker går ind i et rum og indtager det. Deres smil, deres blik og deres kropssprog afvæbner enhver modstand. De skaber i stedet en atmosfære, hvor man ligefrem får lyst til at tale helt åbent. Sådan et menneske er Dina Al-Erhayem.

Man skal ikke se mange minutter af hendes interview med Bertel Haarder i programserien "Livsværdier" før man spærrer øjnene op og spørger: Hvordan får hun en hårdkogt politiker til at tale så åbent om personligt om sine passioner?

Dina Al-Erhayem er uddannet skuespiller og har journalistisk erfaring fra DR2, hvor hun bl.a. var vært på programmet Univers. Tv-serien "Livsværdier" kan ses på Kkr.tv.dk og sendes også på DK4 den 28. september og den 2. oktober.

Hvad nu, hvis vi byttede roller?

Hvad gør Dina Al-Erhayem for at skabe en god og afslappet stemning?

- Jeg har selvfølgelig forberedt mig, men så prøver jeg at være til stede, så godt jeg kan og mærke hvem han eller hun er, fortæller hun og fortsætter: - Jeg prøver at gå bagom det umiddelbare og møde det andet menneske på en måde, som jeg også selv gerne vil blive mødt. Være til stede, tage kontakt så dybt og så ægte, jeg over hovedet kan. Og det gør jeg midt i min egen usikkerhed.

Usikkerheden er der altid foran de snurrende kameraer, indrømmer hun:

- Jeg kan godt virke mere tjekket, end jeg egentlig er. Man vil jo nødig vise sig sårbar - det ligger så dybt helt nede fra første klasse. Men jeg tror, det kan være en nøgle til et godt interview at mødes uden at kende svarene på forhånd. Man må gerne komme i tvivl undervejs; måske tage farve af hinandens holdninger.

- Jeg kan godt lide, at vi pludselig bytter roller. At vi leger: Det kunne være sjovt, hvis jeg pludselig havde din holdning, og du havde min. Bare lege med, at tingene ikke behøver at have en helt fast form.

Nye sider af Bertel Haarder

Og når du så interviewer Bertel Haarder, der må tage mange øretæver som politiker og derfor nemt kommer i en forsvarsposition. Men du får ham til at fortælle om salmer og Grundtvig og alt muligt. Hvordan tør du ham op?

- Jeg havde lige hørt ham i et interview på P1 og havde netop oplevet ham i forsvarsposition. Og i min research fandt jeg også nogle politiske holdninger i hans parti, som jeg kunne støde mig på. Men når jeg er sammen med ham, møder jeg en inderlighed - Bang! Og det skete blandt andet, fordi jeg turde være åben og følsom. Havde jeg mødt ham med mine meninger og argumenter, så havde jeg bare fået en forsvarstale.

- Jeg kan være farvet af alt det, jeg har hørt, og kan gøre mig tusind forestillinger, men hvis jeg åbner mig for mødet, som jo er det, vi længes efter, og lever som om mødet er første gang, så møder jeg noget andet. Og så kan vi påvirke hinanden. Og jeg mødte faktisk noget rigtig fint. Jeg kunne mærke, at han gør sig meget umage med at træffe beslutninger, der er ordentlige. Men jeg blev overrasket over, at han viste en lidt mere følsom side af sig selv.

Tvivl og usikkerhed giver spændende overraskelser

I et andet program interviewer du Niels Hausgaard. Kan du så ikke blive for sårbar, usikker, så han tromler dig ned?

- Jeg er meget tryk ved Niels Hausgaard. Netop med ham ville jeg turde blive rigtig usikker. Han har simpelthen menneskekundskab og er så vis og så rar en person.

- Men jeg har helt sikkert siden min skoletid oplevet, at når man skulle diskutere noget i klassen så handler det om at have en fast, klar stemme og mene en hel masse. Men jeg har senere skullet anerkende, at det er lige så fint ikke at ane svaret. Det også fint bare at lade som om man har svaret for ikke at virke dum!
Hvordan er det at være på samme banehalvdel? For eksempel med Jonas fra Hymns of Nineve, hvor I sidder og snakker så hyggeligt i bilen...

- Når jeg ser programmet nu, kan jeg mærke en god og ægte stemning. Jeg er vild med den samtale, vi havde, for den var frisk og overraskende for os begge to. Jonas er et meget ordentligt og tænkende menneske som også ønsker at åbne sig for sit publikum. Han laver et fælles rum, som er større end den enkeltes egne lille virkelighed.

Vil ind bag facader og forskelle

Dina Al-Erhayem har flerkulturel baggrund. Hendes far kommer fra Irak og hendes mor er dansk. Måske er det den flerkulturelle baggrund, der gør hende udadvendt og hjemmевandt i en interviewsituation?

- Jeg tror, min udadvendthed kommer af, at jeg har skullet sætte mig i mange menneskers sted. Bag alle forskelligheder har jeg haft en lyst til at finde ind bag ved det hele og mødes, uanset hvad forskellighederne nu en gang kan give af konflikter.

- Konflikter kan jo også gøre ondt – især hos et barn. Man kan føle, at man ikke bliver set, som den, man i virkeligheden er. Sådant kunne jeg have det som barn. Jeg blev betragtet på mit ydre og spurgt til min anderledeshed. Og det kunne jeg ikke forstå – lige indtil, jeg kunne mærke: "Måske er jeg anderledes?!"

- Her har jeg nok altid haft lyst til at bygge bro og gå bagom de forskellige forestillinger, vi har om hinanden. Eller gå bagom de konflikter, der kommer frem i den offentlige debat. Jeg lyst til at sige: "Er vi nu så forskellige? Er kristne og muslimer nu en gang så forskellige? Mænd og kvinder? Er der ikke også noget, der forbinder os? Hvad enten det er i bussen eller på de bonede gulve har jeg lyst til at finde ud af, hvad det er, der binder os sammen.

Bank rusten af nedløbsrørene!

Og netop derfor er et program som "Livsværdier" så vigtigt, mener hun:

- Livsværdier viser jo, hvad vi pejler efter. Mange siger, at de har bestemte værdier, men det er ikke sikkert, at de holder. Det kommer an på hvor inderlige, de er. Virksomheder kan have et sæt værdier, men når man så spørger en medarbejder, hvilke værdier, det drejer sig om, så kan man ikke lige huske dem. Derfor synes jeg, at det var interessant at kigge på: Hvad har vi egentlig af livsværdier, og hvad gør det ved vores valg? Og valgte jeg nogle mennesker, som jeg synes er spændende, og som jeg ved har tydelige værdier.

Har du et godt råd til andre interviewere?

- Det er vigtigt at slå øjnene op som var det allerførste gang, du mødte det andet menneske. Find noget nyt, uanset om du har læst 100 artikler om Bertel Haarder. Find også noget nyt hos dig selv. For der kan komme "rust på nedløbsrørene", så at sige.

-Det handler om, at kunne se noget med friske øjne. Se noget nyt – også i de indvandrere og muslimer, medierne taler om. Vores sprog kan blive så grimt. Det gør mig ked af det, når man pludselig får sagt noget nedværdigende om andre. Jeg kunne jo selv have været bådflugtning. Eller statsminister.

- Hvis jeg skulle korte det ned til et enkelt råd i journalistik: Mød hinanden og dig selv på ny og vær så overbærende som muligt!

DKPK arrangerer kurser i journalistik og programproduktion. Her kommer man netop ind på vinkling, interview og spørgeteknik. Kurserne annonceres her på hjemmesiden.